

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en genfremsættelse med enkelte ændringer af et tilsvarende forslag, fremsat den 12. oktober 1978, se Folketingstidende 1978-79, forhandlingerne sp. 504 samt tillæg A. sp. 615.

Der er sket redaktionelle ændringer i ordlyden til B, punkt 4, en præcisering af bestemmelserne i C, punkt 2, en indføjeelse om ret til ferieopsparing under barselorloven i samme paragraf og endelig en bestemmelse om, at arbejdsgiverne skal bidrage til ordningen gennem bidrag pr. ansat uanset køn.

De seneste undersøgelser fra Danmarks Statistik viser, at motivationen for at få børn er faldende. Der er sket en nedgang i fødselstallet, således at det i 1979 må påregnes, at antallet af nyfødte og døde vil udligne hinanden omkring et niveau på 60.000.

Kvindearbejdsløsheden, især for unge kvinder, er uantagelig høj, og der er derfor al mulig grund til at finde en bedre social balance i anvendelsen af arbejdskraftressourcerne til gavn for småbørnsfamilier.

Af udvalgsbehandlingerne i folketingets socialudvalg fremgik det, at *forslaget* ville medføre *mindst* 9.000 flere arbejdspladser.

Efter at dets indhold er blevet kendt, er der foretaget undersøgelser blandt kvindelige porcelænsarbejdere ved Bing og Grøndahls fabrikker i København. Ved disse viste det sig, at de kvindelige industriarbejdere foretog en prioritering af de forskellige elementer af en barselhvileordning, der svarer til DKPs forslag, og som er en anden end den, Børnekommissionen og Ligestillingsrådet foretager. Endvidere er der den væsentlige forskel på de to forslag, at DKP går ind for en 100 pct. dækning af indtægtsstab, mens dette ikke er tilfældet med barselhvilebetænkningens forslag. Denne dækning for indtægtsstab finder DKP er afgørende, hvis den overvejende del af lønarbejderne skal have mulighed for at benytte sig af ordningen. DKP forudsætter dog, at der må være et loft over ydelsen svarende til gennemsnitsindkomsten for en mandlig faglært arbejder.

Om forslaget i øvrigt

Forslagsstillerne mener, at der principielt bør skelnes mellem den fødende kvindes situation under graviditeten samt hendes behov for restitution efter fødslen og barnets behov for at opnå nær kontakt med forældrene umiddelbart efter hjemkomsten og i en periode derefter.

De mener dog, at biologiske mødres ret til at kunne være sammen med deres børn og den ro, der som følge heraf må sikres både mor og barn, kun opnås ved at sikre den biologiske mor retten til at være sammen med sit barn i 26 ugers perioden. Forslagsstillerne mener som følge heraf, at en evt. ligestilling af de biologiske forældres ret til at passe barnet i hjemmet først kan komme på tale ved en evt. udvidelse af 26 ugers reglen. Forslagsstillerne mener endvidere, at forslaget kan medføre et behov for mere kvindelig arbejdskraft og derfor vil have en gavnlig indflydelse på beskæftigelsessituationen for kvinder. De udgifter, forslaget måtte medføre, må således ses i relation til besparelser til arbejdsløshedsdagpenge.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Til A, punkt 1-3

Forslagsstillerne mener, at perioden før fødslen bør adskilles fra perioden efter fødslen, fordi kvinders situation under graviditet er afhængig af, hvor de er placeret på arbejdsmarkedet. Ved de gældende regler vil den kvinde, der har det mest belastende fysiske eller stressende arbejde, være den, der oftest må benytte sig af barselhvilen før fødslen, hvorved hun mister tid til at kunne restituere sig efter fødslen og må vende tilbage til det hårdere arbejde før den kvinde, der har mindre belastende arbejde. Det samme forhold gør sig gældende under hele graviditeten, hvorfor forslagsstillerne mener, at kvindens ret til fravær under graviditeten bør sikres. I tilfælde, hvor kvinden føder efter det berammede tidspunkt, må de almindelige dagpengeregler således træde i kraft for at dække den overskydende periode, jfr. A, punkt 5. De samme